

gaven og Evnen til let at følge og forstaae Examinandens aandelige Bevægelse, maae de besidde de for en Examinator nødvendige Characterens Egenskaber, Besindighed, Taalmodighed, No, og de maae efter det Arbejde, der tilkænfes dem, være i Besiddelse af en ikke ringe Udholdenhed og Arbeidskraft. Selv naar et anstændigt Bederlag for Arbejdet kan hydes dygtige og modne Mænd, vil det ingenlunde være let at samle de fornødne Kræfter og, hvad der er ønskeligt, beholde de bedste af dem til Naadighed i længere Tid. Lovforslaget, som det foreligger, fastsætter Antallet af Commissionens Medlemmer til mindst 12, hvortil kommer Sang- og Gymnastikinspectoren og enkelte særilige Fag efter Behov tilfaldte Censorer. Vi have ikke fundet tilstrækkelige Grunde anførte for et saa høit mindste Tal og troe overhovedet, at man maa give Leilighed til at prøve sig noget frem med Hensyn til Fagernes Fordeling imellem Commissionens Medlemmer og med Hensyn til Examinandernes, som vi haabe, noget aftagende Antal fra den Hvide, det sidste Aar naaede, og vi troe derfor, at en Commission af 9 til 12 faste Medlemmer maa ansees for tilstrækkelig. Lovforslagets Ord (i § 2) i Forening med Ytringer i det andet Thing føre til at antage, at Meningen har været, at i det Ringeste for hvert enkelt Aar i hvert Fag et bestemt Medlem ene skulde examinere, et andet være Censur. En saadan, paa den allerhøieste Lidelighed beregnet Ordning vilde vi ansee for uhenftgsmæssig. I saamange Dage uafbrudt at være Censur vil være næsten utaaleligt og ingenlunde befordre Opmærksomheden, og en saadan i mange Dage eensidigt fortsat taus Tilhøren ved og Sagttagelse af en Andens Examination er ikke gunstig for en heldig og velvillig Samvirken imellem to Mænd; man maa lade dem veze og derved ogsaa fremme Udvekslingen af gjensidige Anstuelser om Examinationen. Mange, om ikke de fleste Mænd nu, hos hvem det Offentlige kan have nogen Borgen for de ovenfor nævnte Egenskaber og forudsætte nogen Tillid til dem, vilde være Embedsmænd eller dog i Stillinger og Virksomheder, som de ikke for ikke saa Uger (hvorom strax) kunne forlade, og ikke ganske saa, som maastee kunde bruges vilde samtidigt være optagne af anden

beslægtet Virksomhed (som Examinatorer eller Censorer ved Universitetet, lærde Skoler, Realskoler o. s. v.). Man maa høilig tage sig iagt for at sætte for mange enten allerede mindre arbeidskraftige eller dog mindre udholdende eller uprøvede og i Livet og Skolen uerfarne Mænd ind i Commissionen. Allerede disse Betragtninger føre til, at man ikke bør frastripen sig til dette Hverv at benytte en Klasse af Mænd, der staaer det hele Anliggende saa nær som Seminariernes Lærere og Forstandere; men man kan jo heller ikke paa nogen Maade nægte, at i en Skolelærerexamenscommission, den igjennem Erfaringen i selve Underviisningen for vordende Skolelærere uddannede og befæstede Mening om, hvad der under alle de givne Forhold derved kan udrettes i det Hele og i enkelte Retninger, og efter hvilken Maalestof derfor Examen bør holdes, bør være repræsenteret, og det ikke svagt. Man maa i denne Henseende ikke berolige sig ved, at man kan holde sig til forhenværende Seminarielærere; thi af virkelig gode og dygtige Seminarielærere, der have ombyttet denne Virksomhed med en anden uden at have opbrugt deres Kraft, vil der ikke være noget stort Antal i det Hele og endnu færre, der ville eller for den Embedsstillings Skyld, hvori de ere gaaede over, kunne paatage sig Plads i Commissionen. Men hertil kommer det særdeles vigtige Hensyn, at kun ved Seminarielæreres Deeltagelse i Commissionen kan en velvillig Meningsudveksling imellem de Underviisende og de (ved Examen) Controlerende og en frugtbar Tilbagevirkning af Examen paa Seminarierne ventes, men ikke naar Seminarielærerne udelukkes fra al Afgang til Commissionen. Om man end ikke vil overlade Seminarierne selv at afholde Examen med Lærerne alene som Examinatorer, følger deraf dog ingenlunde, at man ikke skulde kunne betro Seminarielærere som Medlemmer af en Commission at udøve baade en Examinators og en Censurs Hverv, og det ogsaa i enkelte Fag for deres egne Disciple, indordnede imellem de fremmede og stillede i umiddelbar Sammenligning med disse, skjøndt det ogsaa kan tænkes, at en Lærer selv beder sig fritagen for at examinere just sine egne Lærlinge, hvor da f. Ex. den, der ellers er Censur, kan besørge denne Examination. Vi